ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2000

Vyhlásené: 08.02.2000 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

31

VYHLÁŠKA

Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

z 20. januára 2000

o udalostiach na jadrových zariadeniach

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad") podľa § 24 ods. 7 zákona č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Táto vyhláška ustanovuje podrobnejšiu úpravu kategorizácie udalostí na jadrových zariadeniach (ďalej len „udalosti"), spôsobu ohlasovania udalostí, spôsobu zisťovania príčin udalostí a spôsobu informovania verejnosti o nehodách, haváriách a dopravných nehodách.[1])

§ 2

(1) Do kategórie porúch[2]) patrí najmä

a) zmena výkonu jadrového reaktora vyvolaná technickým nedostatkom zariadenia, nesprávnou činnosťou človeka alebo iným vonkajším vplyvom,

b) chybná manipulácia s palivovou kazetou, absorbátorom, tieniacou kazetou alebo s kontajnerom s čerstvým jadrovým palivom, alebo s kontajnerom s vyhoretým jadrovým palivom,

c) výskyt cudzieho predmetu v primárnom okruhu,

d) samočinná aktivácia niektorého z bezpečnostných systémov[3]) okrem jeho plánovaných skúšok,

e) zlyhanie niektorého z bezpečnostných systémov pri plánovaných skúškach,

f) strata alebo narušenie prirodzenej cirkulácie primárneho chladiva,

g) vznik rizika úniku rádioaktívnych látok,

h) požiar v priestoroch a na území jadrového zariadenia,

i) zemetrasenie registrované na území jadrového zariadenia alebo v jeho bezprostrednej blízkosti,

j) strata, odcudzenie alebo iné nekontrolované premiestnenie jadrového materiálu, rádioaktívneho odpadu alebo rádioaktívne kontaminovaného materiálu,

k) nepovolený prechod cez ochranné bariéry systému fyzickej ochrany alebo pokus o takýto prechod,

l) vznik jadrovo nebezpečnej situácie na odstavenom reaktore,

m) nedostatky a chyby zistené pri prevádzke, údržbe alebo kontrolách jadrového zariadenia, ktoré svojím ďalším pôsobením môžu vyvolať poškodenie jadrového zariadenia alebo narušenie jeho funkčnosti alebo nebezpečenstvo úniku rádioaktívnych látok,

n) povodeň, výbuch alebo iná mimoriadna udalosť v priestoroch a na území jadrového zariadenia.

(2) Do kategórie nehôd[4]) patria najmä

a) udalosti kategórie porúch podľa odseku 1, ak vyvolali

1. nezávažné poškodenie jadrového zariadenia, ktoré nevyvolalo zlyhanie bezpečnostného systému,
2. poškodenie alebo možnosť poškodenia zdravia zamestnancov prevádzkovateľa alebo osôb zdržujúcich sa v jadrovom zariadení v dôsledku ožiarenia ionizujúcim žiarením,
3. únik rádioaktívnych látok v priestoroch a na území jadrového zariadenia,
4. kontamináciu alebo ožiarenie osôb,

b) narušenie limitov a podmienok bezpečnej prevádzky (ďalej len „limity a podmienky"),

c) automatické odstavenie jadrového zariadenia z prevádzky v dôsledku jeho poškodenia alebo narušenia funkčnosti a následného pôsobenia ochrán,

d) vynútené odstavenie jadrového zariadenia z prevádzky na opravu z dôvodu jeho poškodenia,

e) únik rádioaktívnych látok v priestoroch a na území jadrového zariadenia, ktorý prekročil ustanovené limity, ale nie je potrebné zaviesť opatrenia na ochranu obyvateľov,

f) kontaminácia alebo ožiarenie zamestnancov prevádzkovateľa alebo osôb zdržujúcich sa v jadrovom zariadení na úrovni limitov kontaminácie alebo ožiarenia alebo nad touto úrovňou,

g) poškodenie zdravia vrátane smrti zamestnancov prevádzkovateľa alebo osôb zdržujúcich sa v jadrovom zariadení, ktoré nastalo v dôsledku chyby alebo nesprávnej činnosti jadrového zariadenia.

(3) Do kategórie havárií[5]) patrí najmä

a) závažné poškodenie jadrového zariadenia, ktoré vyvolalo narušenie alebo stratu pôsobnosti niektorej z bezpečnostných funkcií (riadenie reaktivity, chladenie jadrového paliva, zabránenie úniku rádioaktívnych látok) tým, že zlyhal niektorý z bezpečnostných systémov,

b) akútne poškodenie zdravia vrátane smrti zamestnancov prevádzkovateľa alebo osôb zdržujúcich sa v jadrovom zariadení, ku ktorému došlo alebo môže dôjsť v dôsledku ožiarenia ionizujúcim žiarením,

c) únik rádioaktívnych látok do životného prostredia, ktorý môže spôsobiť ožiarenie obyvateľov na úrovni limitu alebo ktorý si vyžaduje zavedenie opatrení na ochranu obyvateľov.

§ 3

(1) Poruchy ohlasuje prevádzkovateľ úradu sumárne mesačne do 20. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca predložením písomných správ o poruchách.

(2) Písomná správa o poruche obsahuje najmä

a) názov, evidenčné číslo a dátum vzniku poruchy,

b) identifikáciu jadrového zariadenia,

c) opis priebehu poruchy,

d) príčiny vzniku poruchy,

e) vplyv poruchy na jadrovú bezpečnosť,

f) stupeň hodnotenia podľa medzinárodnej stupnice na hodnotenie udalostí na jadrových zariadeniach na účely informovania verejnosti (ďalej len „stupeň INES"),[6])

g) prijaté nápravné opatrenia.

(3) Výskyt nehody alebo havárie prevádzkovateľ ohlasuje úradu bezodkladne, najneskôr do 30 minút po jej zistení, a to telefonicky, faxom alebo osobne. Obsahom hlásenia je najmä identifikácia jadrového zariadenia, čas vzniku nehody alebo havárie, opis jej vzniku a priebehu, jej predpokladaná príčina, jej predbežné hodnotenie stupňom INES, informácia o prijatých opatreniach. Hlásenie potvrdí do troch dní od zistenia nehody alebo havárie predložením predbežnej písomnej správy.

(4) Predbežná písomná správa o nehode alebo havárii obsahuje najmä

a) identifikačné údaje prevádzkovateľa,

b) identifikáciu jadrového zariadenia, číslo bloku, dátum a čas vzniku nehody alebo havárie, jej hodnotenie stupňom INES,

c) opis stavu jadrového zariadenia pred nehodou alebo haváriou, ako je prevádzkový režim, prebiehajúce previerky, testy, manipulácie, údržba, stav bezpečnostných systémov, stav zariadení s vplyvom na nehodu alebo haváriu,

d) spôsob jej zistenia,

e) jej stručný opis,

f) príčiny jej vzniku,

g) opatrenia vykonané bezprostredne po nehode alebo havárii,

h) odôvodnenie stupňa INES,

i) predpokladané následky nehody alebo havárie.

(5) Konečnú písomnú správu o nehode alebo havárii prevádzkovateľ predloží úradu do 30 dní od jej zistenia.

(6) Konečná písomná správa o nehode alebo havárii obsahuje údaje podľa odseku 4 alebo ich spresnenie a ďalej najmä

a) podrobný opis nehody alebo havárie, ktorý obsahuje

1. časovú postupnosť jej vývoja, automatickú alebo ručnú aktiváciu ochrán, aktiváciu bezpečnostných systémov, časovú postupnosť zásahov automatík a obsluhy a ich vyhodnotenie, vyhodnotenie dodržania prevádzkových predpisov, uvedenie, či došlo k narušeniu limitov a podmienok,
2. vyhodnotenie systémov a zariadení súvisiacich s nehodou alebo haváriou, ich funkciu, chyby a ich vplyv na nehodu alebo haváriu,
3. následky nehody alebo havárie a jej vplyv na okolie, na jadrové zariadenie, na zamestnancov prevádzkovateľa alebo osoby zdržujúce sa v jadrovom zariadení,
4. priebehy parametrov,
5. stanoviská odborných útvarov prevádzkovateľa, prípadne iných osôb,
6. výpovede obslužného personálu,

b) bezpečnostné hodnotenie, ktoré obsahuje

1. hĺbkovú analýzu nehody alebo havárie,
2. vyhodnotenie narušenia ochrany do hĺbky,

3. závery z hodnotenia,

c) určenie priamych príčin a koreňových príčin nehody alebo havárie,

d) nápravné opatrenia, ktoré obsahujú

1. krátkodobé i dlhodobé nápravné opatrenia,
2. opatrenia na zabránenie opakovaniu nehody alebo havárie vrátane opatrení na zabránenie jej opakovaniu za iných predvídateľných okolností,

e) hodnotenie stupňom INES a jeho odôvodnenie.

§ 4

(1) Zisťovanie príčin udalostí sa vykonáva najmä

a) rozborom technického stavu jadrového zariadenia pred vznikom udalosti vrátane zisťovania stavu pravidelnej údržby zariadenia a výsledkov pravidelných kontrol zariadenia,

b) rozborom správnosti a úplnosti prevádzkovej dokumentácie a jej pravidelnej aktualizácie,

c) komplexným hodnotením vplyvu ľudského činiteľa na vznik a priebeh udalosti.

(2) Výsledkom zisťovania je určenie príčin udalostí a v nadväznosti na to určenie opatrení na zabránenie opakovaniu udalostí.

§ 5

(1) O nehode, havárii a o dopravnej nehode sa informuje verejnosť na základe stupňa INES takto:

a) stupeň INES 2 a 3 bezodkladne, najneskôr do 24 hodín od jej zistenia,

b) stupeň INES 4 až 7 bezodkladne, najneskôr do 30 minút od jej zistenia.

(2) Informáciu podáva osoba na tento účel určená prevádzkovateľom alebo prepravcom.

(3) Informácia obsahuje údaje uvedené v osobitnom predpise[7]) s uvedením najmä stručného, zrozumiteľného a pravdivého opisu nehody, havárie alebo dopravnej nehody, dátumu a času jej vzniku, jej územnej a technologickej lokalizácie, príčin jej vzniku, jej dôsledkov pre verejnosť a prijatých opatrení.

(4) Informáciu s obsahom podľa odseku 3 a v lehotách podľa odseku 1 poskytne prevádzkovateľ alebo prepravca písomne alebo faxom tlači a elektronickým médiám.

§ 6

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. februára 2000.

Miroslav Lipár v. r.

1) § 24 ods. 3 zákona č. 130/1998 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z.

2) § 24 ods. 2 písm. a) zákona č. 130/1998 Z. z.

3) § 2 ods. 13 vyhlášky Česko-slovenskej komisie pre atómovú energiu č. 436/1990 Zb. o zabezpečení akosti vybraných zariadení z hľadiska jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení.

4) § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 130/1998 Z. z.

5) § 24 ods. 2 písm. c) zákona č. 130/1998 Z. z.

6) Príloha č. 2 k vyhláške Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 245/1999 Z. z. o havarijnom plánovaní pre prípad nehody alebo havárie.

7) § 10 ods. 2 vyhlášky Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 245/1999 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.